

Van zo ver gekomen **door Ko van Geemert**

De straatarme Ariana en haar dochtertje Dini komen van de Dominicaanse Republiek naar Curaçao. Ariane gaat (illegaal) aan de slag bij het echtpaar Lilian en Rutger Helbier (oom Rudy), waar ook nog hulp Ena werkzaam is. Zoon van het echtpaar is Simon, met wie Ariana gaat trouwen.

Wanneer Ariana, Simon, vriendin Felicia en Dini de dag voor het huwelijk naar Lagun beach gaan, gebeurt er iets vreselijks: Ariana verdrinkt.

Dini neemt de plaats van Ariana bij het echtpaar in.

Van zo ver gekomen is (na *Schutkleur* uit 2015) de tweede roman van de in 1952 op Curaçao geboren Bernadette Heiligers. In 2012 publiceerde zij een biografie van de Curaçaose dichter Pierre Lauffer, in 2015 van politicus Miguel Pourier. Ze schrijft ook in het Papiaments, zoals de verhalenbundel *Flecha* (uit 2008). Tot voor kort was ze regelmatig te horen op de radio.

De lezer van deze korte roman *Van zo ver gekomen* (132 pagina's) komt al spoedig te weten dat Dini rechten heeft gestuurd en nu mediator is. De westers georiënteerde Renske en haar partner uit Bonaire, Eldon, zijn cliënten van haar:

“Ik stel Renske voor alvast in mijn kantoor te gaan zitten. Jammer dat haar partner er nog niet is. Ze blijven maar een paar dagen op Curaçao. Als mediator kan ik echter niet zonder beide partijen beginnen. Eldon heeft er toch al weinig zin in. Hij mag niet de indruk krijgen dat ik Renske voortrek. Het was dom van mij haar slagvaardigheid te prijzen na afloop van hun eerste sessie. Vierendertig is ze, een charmante, jonge vrouw die gemakkelijk contacten legt. Vijf jaar geleden besloot ze op Bonaire te gaan wonen en een eettent te beginnen in een vervallen pandje aan de boulevard. Inmiddels is ze ondernemer met drie vaste werknemers en zes stagiaires in de zaak.”

In de loop van het verhaal leren we de broer van Simon (de beoogde echtgenoot van Dini's verdronken moeder Ariane) kennen, de nu in Nederland wonende Raymond:

“Met een smak liet hij zich op een lage, rechthoekige tafel achterovervallen. Ik [Dini] kwam onder hem op mijn rug terecht en kermde van de pijn. In twee tellen draaide hij zich van me af en rukte mijn slipje van mijn

lichaam. Hoe meer ik kronkelde en schopte, hoe meer greep hij op mijn knieën kreeg en die verder uit elkaar drukte. Hij inspecteerde mijn onderlijf met een dunne glimlach op zijn smoel, leunde iets naar achteren en kantelde zijn bovenlichaam van links naar rechts. ‘Dit is ‘m dus,’ zei hij. ‘De graal waar mannen hun geld, gezin en goede naam aan opofferen. Verschilt in niets van die van de vrouwen hier.’ Alles wat ik ooit eerder in mijn leven had gevoeld, alle beelden en geluiden die ik tot dan toe had gezien of gehoord, kolkten met mijn tranen door een mist van schaamte heen naar buiten. [...] Het hoofdstuk eindigde met een gat in de tijd waar ik onverwachts in viel zonder dat mama mij kon redden.”

Er gebeurt nog van alles in dit boek, veel gaat over verrassende verhoudingen en familiegeheimen: iedereen is familie van elkaar, zo lijkt het. Dini’s conclusie luidt aan het eind van het verhaal:

“Ik heb geleerd dat er geheimen zijn om de waarheid te verbergen en andere om illusies overeind te houden.”

Op zeker moment worden ook de legendarische rellen op 30 mei 1969 ten tonele gevoerd:

“Uit de warrige berichtgeving en interviews met ooggetuigen probeerden wij te snappen hoe een eiland dat zo vredig leek dusdanig kon ontploffen. Behalve Simon hadden de Helbiers geen idee van de boosheid die al jaren onder de mensen in het rond stampde.”

Evenzo plotseling wordt de lezer geconfronteerd met een *whatsapp*-wisseling (van maar liefst vijftien pagina’s!) tussen Dini (die een relatie heeft gekregen met Eldon, die onlangs overigens is overleden) en Renske:

“ ‘Ik vecht terug. Had hij ook kunnen doen. De rug rechthouden zoals hij zijn geslacht rechthield, zeg maar. Dat kunnen ze als de beste.’ ‘Wie is ze?’ ‘Mannen zoals Eldon. Caribische mannen en zo. Weet ik veel. Tegenwoordig mogen wij niets meer zeggen. Zelfs als het niet beledigend is bedoeld, vatten ze het zo op. Dus ja, lekker makkelijk. Als slachtoffer hoef je alleen te klagen en het handje op te houden, liefst bij degene die je zogenaamd beledigd heeft. Mag ik me er alsjeblieft aan storen?’ ‘Ik hoor je pijn dwars door die boosheid heen’.”

Het boek eindigt met een (zoveelste) onthulling:

“Tussen de sterren die achter mijn oogleden aan en uit flitsten, bewogen mama’s vuurrode lippen in haar lieve, strenge gezicht: Raap jezelf op, Dini, we zijn niet voor niets van zo ver gekomen.”

Heiligers kan zonder twijfel schrijven en *Van zo ver gekomen* bevat allerlei boeiende ingrediënten, die we ook uit haar eerdere werk kennen. We noemen: kolonialisme, racisme, culturele verschillen, huidskleur, familiebanden, relaties, geschiedenis, herkomst. Maar deze keer heeft het helaas niet geleid tot een geheel overtuigend verhaal, daarvoor is het naar mijn smaak te fragmentarisch opgebouwd. Misschien heeft Bernadette Heiligers te veel hooi op haar vork genomen door te veel thema’s en verhaallijnen in deze korte roman samen te willen brengen.

Bernadette Heiligers, *Van zo ver gekomen*

Uitgeverij In de Knipscheer (2021)

ISBN 978 94 93214 49 1

Bron: *Ñapa (Amigoe)*, 4 december 2021